

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 6. oktober 2020
Kontor: Straffuldbyrdselseskontoret
Sagsbeh: David Carl Behrens
Sagsnr.: 2020-0030-4700
Dok.: 1619730

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1766 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. september 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Lars Solskov Lind

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1766 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i forlængelse af samrådet den 3. september 2020 om kritikken fra Europarådets Komité til forebyggelse af tortur (CPT) lave en synoptisk fremstilling, der sammenligner Ellebæk med et lukket fængsel i Kriminalforsorgen med hensyn til regelsæt, f.eks. brug af straffceller, indelukning, cellestørrelse, regulering af udgang, adgang til uddannelse, beskæftigelse, lave egen mad, adgang til mobiltelefon, personale, adgang til sundhed, ”indsattes” økonomi etc.?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”Direktoratet for Kriminalforsorgen bemærker indledningsvist, at det følger af udlændingeloven, at udlændinge, som er administrativt frihedsberøvet i medfør af udlændingeloven, er omfattet af reglerne i varetægtsbekendtgørelsen med de modifikationer, der følger af loven.

Der er på den baggrund i nedenstående skema foretaget en sammenligning af på den ene side forholdene for frihedsberøvede udlændinge mv. i Udlændingecenter Ellebæk og på den anden side forholdene for varetægtsarrestanter og afsonere i Københavns Fængsler, der er kendetegnet ved at være et lukket regime, hvor varetægtsarrestanterne er omfattet af reglerne i varetægtsbekendtgørelsen, og afsonerne er omfattet af straffuldbyrdelsesloven.

Tabel: Sammenligning af Udlændingecenter Ellebæk og Københavns Fængsler

	Udlændingecenter Ellebæk	Københavns Fængsler
<i>Brug af straffceller</i>	Det følger af udlændingeloven, at de frihedsberøvede kan anbringes i straffcelle efter reglerne i varetægtsbekendtgørelsen. Straffcelle kan herefter gives i op til 4 uger.	Varetægtsarrestanter kan anbringes i straffcelle efter reglerne i varetægtsbekendtgørelsen. Afsonere kan anbringes i straffcelle efter straffuldbyrdelsesloven. Straffcelle kan efter begge regelsæt gives i op til 4 uger.

	Udlændingecenter Ellebæk	Københavns Fængsler
<i>Brug af inde-lukning</i>	De frihedsberøvede er på intet tidspunkt låst inde på deres opholdsrum, hvor de som regel bor 2-3 personer sammen. De frihedsberøvede har lokalfrihed på egen afdeling og frit fællesskab med de øvrige frihedsberøvede på afdelingen. De kan som udgangspunkt også selv vælge, hvem de vil dele opholdsrum med.	De indsatte er som udgangspunkt låst inde på deres celler. Dog kan de i begrænset fællesskab deltage i diverse uddannelses-/beskæftigelses- og fritidsaktiviteter.
<i>Cellestørrelse</i>	Der er fem forskellige typer af celler, der varierer fra 12 m ² til 18,7 m ² . Cellerne er indrettet med henholdsvis 2, 3 og 4 senge.	En standardcelle er 8,5 m ² . Der er én seng i hver celle.
<i>Regulering af udgang</i>	Det følger af udlændingeloven, at de frihedsberøvede er omfattet af reglerne i retsplejeloven om udgang for varetægtsfængslede. Der afvikles dog meget sjældent udgang i praksis.	Varetægtsarrestanter kan afvikle udgang efter reglerne i retsplejeloven, mens afsonere kan afvikle udgang efter straf fuldbyrdelsesloven. Adgangen til udgang afhænger af en lang række forhold.
<i>Adgang til uddannelse</i>	Der er ikke adgang til kompetencegivende uddannelse. Dog tilbydes der forskellige undervisningsaktiviteter, f.eks. i madlavning samt basalt kendskab til geografi og engelsk. Der er plads til maks. 12 elever på holdet. Der er undervisning fra mandag til fredag, ca. fire til fem timer dagligt.	Der udbydes i hovedtræk forberedende voksenundervisning (FVU), arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) og erhvervsuddannelser (EUD), gastronomi (grundforløb 2) og enkelte fjernundervisningstilbud. Ønske om deltagelse kan udtrykkes gennem f.eks. anmodningseddél, fløjllærer eller betjent på afdelingen. Der skal ske sikkerhedsgodkendelse før evt. optagelse på hold/venteliste. Der tilbydes ikke fuldtids-skoleundervisning.

	Udlændingecenter Ellebæk	Københavns Fængsler
<i>Adgang til beskæftigelse</i>	Beskæftigelse tilbydes f.eks. i vaskeri, rengøring på afdelingerne, i køkkenet og i produktionen (f.eks. simple montagepakkeopgaver. Desuden er der mulighed for beskæftigelse i byggeteknisk afdeling. Der er venteliste til alm. beskæftigelse. Pædagogiske assistenter udbyder forskellige aktiviteter såsom sport, madlavning, hobbyværksted med fremstilling af kreative produkter.	Cellearbejde udbydes til alle, der ønsker beskæftigelse. Derudover er der forskellige former for anden beskæftigelse, f.eks. i montageværksted, i produktionskøkken, i byggeteknisk afdeling og i rengøring. Sikkerhedsgodkendelse kræves for at kunne varetage disse typer af beskæftigelse. Der tilbydes forskellige aktiviteter såsom idræt, keramik og syning/håndarbejde.
<i>Adgang til at lave egen mad (selvforplejning)</i>	Der er ikke mulighed for selvforplejning. De frihedsberøvede får udleveret alle måltider ved institutionens foranstaltning. Dog kan de frihedsberøvede købe visse madvarer hos købmanden. Udlændingecenter Ellebæk har ansat 3 pædagogiske assistenter, der en gang om ugen – som en social aktivitet – tilbereder et varmt frokostmåltid med en mindre gruppe frihedsberøvede og herefter inviterer resten af afdelingen til fællesspisning. Tilbudet om at deltage i aktiviteten går på skift mellem fløjene og finder sted i aktivitetscenterets køkken.	Der er ikke mulighed for selvforplejning. Dog kan visse madvarer købes i butikken.

	Udlændingecenter Ellebæk	Københavns Fængsler
<i>Adgang til telefon</i>	De frihedsberøvede kan købe telekort og frit telefonere fra telefoner, der er opsat på de enkelte afdelinger.	De indsatte kan som udgangspunkt bestille et opkald på en dertil indrettet telefon. I praksis får de indsatte i gennemsnit et opkald 1 gang om ugen. Personalet ringer til det ønskede nummer og sikrer, at det er den rigtige, som besvarer opkaldet. I givet fald videregives opkaldet til en telefon, som udleveres til den indsatte på indsattes celle.
<i>Personale</i>	Der er ansat personale med faglige funktioner tilpasset opgaverne i de to typer institutioner. Af personalekategorier kan nævnes fængselsbetjente, værk mestre, pædagogiske assistenter, lærere, sundhedsfaglige medarbejdere og socialrådgivere (sidstnævnte dog ikke i Ellebæk). Den største personalegruppe er fængselsbetjente. Antallet af disse (og de øvrige kategorier) er bl.a. fastsat efter regimet i institutionen, de fysiske rammer samt klientellets art og størrelse.	
<i>Sundhedsbehandling</i>	Det følger af udlændingeloven, at de frihedsberøvede i Udlændingecenter Ellebæk er omfattet af bekendtgørelse nr. 399 af 9. april 2015 om sundhedsmæssig bistand til indsatte i kriminalforsorgens institutioner. De frihedsberøvede har således samme ret til sundhedsbehandling som øvrige indsatte i kriminalforsorgens institutioner.	Retten til sundhedsmæssig behandling fremgår af straffuldbyrdelseslovens § 45, stk. 1, samt den tilhørende bekendtgørelse nr. 399 af 9. april 2015 om sundhedsmæssig bistand til indsatte i kriminalforsorgens institutioner. Det bemærkes, at varetægtsarrestanter i modsætning til afsonere som udgangspunkt har ret til at tilkalde egen læge.

	Udlændingecenter Ellebæk	Københavns Fængsler
<i>Visitationer</i>	Der foretages ikke rutinemæssige visitationer af de frihedsberøvedes stuer, men alene hvis der er en konkret mistanke om ulovlige genstande på stuen. De frihedsberøvede visiteres ikke før eller efter besøg, medmindre der er en konkret mistanke om indsmugling af ulovlige genstande.	Der foretages rutinemæssige visitationer af de indsatte celler og ved konkret mistanke. De indsatte orienteres i forbindelse med visitationen samt i tilfælde af, at personalet har taget noget fra cellen i forvaring. De indsatte visiteres af personalet i besøgsafdelingen før og efter besøg.
<i>Frihedsberøvedes økonomi</i>	Det følger af udlændingeloven, at mulighederne og reglerne for at optjene arbejdspenge er som for varetægtsarrestanter. De frihedsberøvede er ikke forpligtet til at arbejde, men har mulighed for det. De frihedsberøvede får udbetalt arbejdspenge og evt. tilsendte/medbragte penge i kontanter, som de kan handle for i butikken. Det bemærkes, at varetægtsfængslede efter § 35 i udlændingeloven bliver trukket i arbejdspengene med henblik på obligatorisk opsparing til dækning af udgifter ved udrejsen.	Muligheder og regler for at optjene arbejdspenge for varetægtsarrestanter fremgår af beskæftigelsesbekendtgørelsen. De indsatte er ikke forpligtet til at arbejde, men har mulighed for det. De indsatte får ikke udbetalt kontanter, da der på Københavns Fængsler er indført kontantløst fængsel. Køb i butikken trækkes på den enkelte indsatte konto. De varetægtsfængslede efter § 35 i udlændingeloven bliver trukket i arbejdspengene med henblik på obligatorisk opsparing til dækning af udgifter ved udrejsen. Afsonere har beskæftigelsespligt.

	Udlændingecenter Ellebæk	Københavns Fængsler
<i>Besøg</i>	De frihedsberøvede er omfattet af reglerne i udlændingelovens § 37 d, hvorefter de kan modtage besøg i det omfang, opretholdelsen af orden og sikkerhed tillader det. Der er f.eks. ingen begrænsninger i adgangen til besøg, når der er plads i besøgsafsnittet. De frihedsberøvede skal blot have afviklet det aftalte besøg, inden der kan bestilles et nyt. Politiet kan i visse situationer bl.a. modsætte sig besøg. Ellebæk har særligt fokus på faste besøgsordninger for forskellige NGO'er af relevans for de frihedsberøvede udlændinge.	De indsatte er omfattet af reglerne i retsplejeloven og straf fuldbyrdelsesloven om muligheden for besøg for henholdsvis varetægtsarrestanter og afsonere. Som udgangspunkt afvikles der uoverværet besøg. Særlige omstændigheder kan dog medføre, at et besøg afvikles som overværet besøg eller såkaldt rudebesøg. Politiet kan i visse situationer bl.a. modsætte sig besøg. Indsatte, der ikke er underlagt brev- og besøgs kontrol, kan som udgangspunkt afvikle besøg 1 gang om ugen af en varighed på 1½ time.